

ESTEETÖN YMPÄRISTÖ 5

PUISTOKÄYTÄVÄT JA LEVÄHDYSPAIKAT

Yleistä

Puistoissa tulee olla eripituisia reittejä erilaisia liikkujia varten. Toiminnat tulee sijoittaa niin, että ne ovat helposti hahmotettavissa ja kaikkien käyttäjäryhmien saavutettavissa.

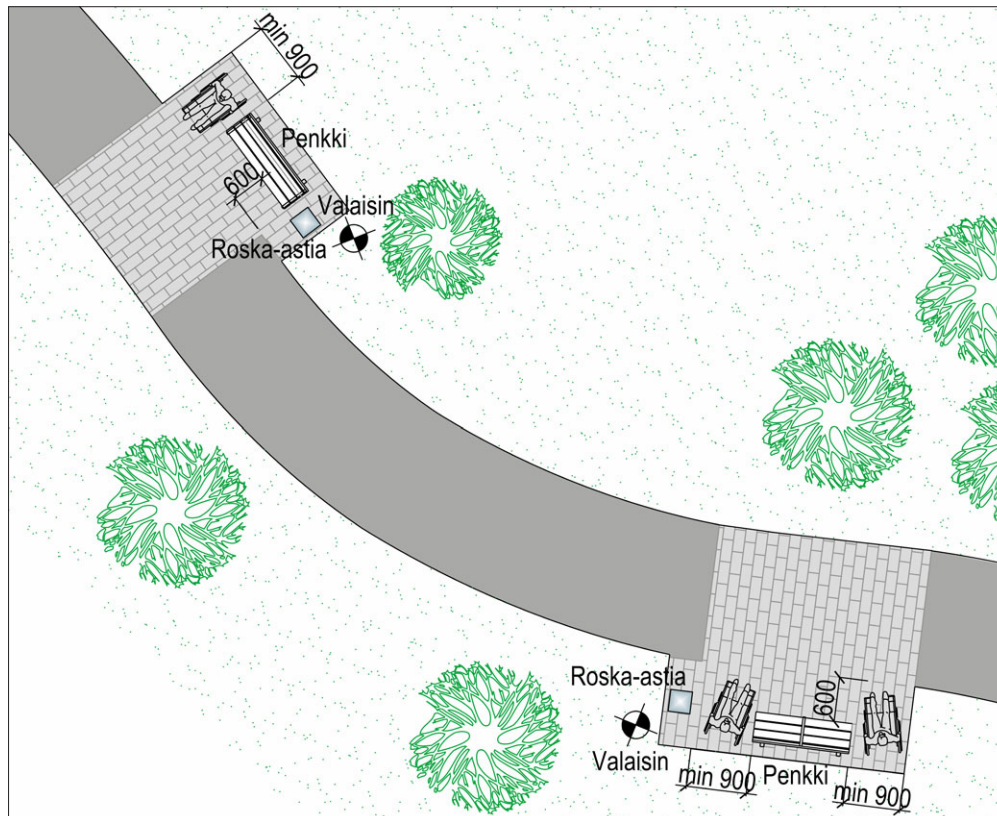
Levähdyspaikkojen suositeltava etäisyys toisistaan on erikoistasolla 50 m ja perustasolla enintään 250 m.

Puistoissa tuoksut, äännet ja kosketeltavat pinnat tarjoavat moniaistisia elämyksiä kaikille käyttäjäryhmille ja erityisesti heikkonäköisiä henkilöitä ne voivat auttaa suunnistautumaan ja hahmottamaan ympäristöä, esim. veden solina. Voimakkaasti tuoksuvat kasvit tulisi sijoittaa erilliselle puiston osalle.

Koko reitti tulee valaista yhtenäisesti ja valaistuksen tasaisuuden pitää olla sellainen, ettei synny pimeitä välialueita. Valaisimet tulee sijoittaa kulkuväylän samalle puolelle, eivätkä valaisimet saa aiheuttaa häikäisyä. Valaisinpylväät sijoitetaan 1 m etäisyydelle kulkuväylän reunasta. Erikoistason kulkuväylillä tulee valaistustehon olla vähintään 10 lx, risteyskohdissa vähintään 15 lx, luiskissa 30 lx ja portaissa 50 lx.

Kulkuväylät

Kulkuväylien leveyden tulee olla vähintään 2300 mm, jotta ne voidaan pitää puhtaana koneellisesti. Vapaan kulkuväylän leveyden tulee olla vähintään 1500 mm, joka on riittävä myös avustajan ja opaskoiran kanssa liikkuvalla

SuRaKu-korteissa esitetään yleisohjeet esteettömien julkisten ulkoalueiden suunnitteluun, rakentamiseen ja kunnossapitoon.

Korttien mallisuunnitelmissa esitetään yksi tapa tuottaa esteetöntä ympäristöä, mutta tuotteita ja suunnitteluratkaisuja kehittämällä voidaan ympäristön laadun ja esteettömyyden tasoa edelleen parantaa.

Korttien ohjeet perustuvat SuRaKu-projektissa määriteltyihin esteettömyyskriteereihin ja laadittuihin mallisuunnitelmiin.

Alueet on jaettu kahteen esteettömyyden vaatimustasoon. Kaikkien alueiden tulisi olla vähintään perustasoa. Lisäksi seuraavilla alueilla tulisi toteuttaa korkeampaa esteettömyyden erikoistasoa:

- Kävelykatuympäristöt
- Keskusta-alueet, joilla on julkisia palveluja
- Vanhus-, vammais-, sosiaali- ja terveystalvet tarjoavien toimipaikkojen ympäristöt
- Alueet, joilla paljon vanhus- ja vammaisasuntoja
- Julkisen liikenteen terminaalialueet ja pysäkkialueet
- Liikunta- ja leikkipaikat, joilla huomioitu kaikki käyttäjät
- Esteettömät reitit esim. virkistysalueilla

Kasvillisuus

Istutukset tulee suunnitella ja hoitaa niin, että ne eivät kasvaessaankaan aiheuta häiritseviä näkö- tai kulkuesteitä tai vaaraa puistossa liikkujille.

Puistoissa ei saa käyttää myrkyllisiä, allergisia oireita aiheuttavia tai piikkisiä kasveja.

Kasvillisuuden käytöstä lisää ohjekortissa 6 Leikki-
paikat.

Määräykset

RakMK F1

Muut ohjeet

RT 09-10884, 98-10565

KT-02

Invalidiliiton ohjeet:
www.eesteeton.fi

SuRaKu-ohjekortit

- 1 Suojatiet ja jalkakäytävät
- 2 Kävelykadut ja aukiot
- 3 Tasoerot
- 4 Julkiset piha-alueet
- 5 Puistokäytävät ja levähdyspaikat
- 6 Leikkipaikat
- 7 Pysäkkialueet
- 8 Tilapäiset liikennejärjestelyt

SuRaKu-kriteeritaulukot

Suojatien reunatuki, Ulkoportaat, Luiskat, Opaslaatat, Erotteluraidat, Pysäkkikorokkeet, Sadevesikourut ja -kaivot, Kulkupinnat, Suojatiemerkinnot, Käsi-
johteet, Kaiteet, Painonappipylväs, Suojatiemerkipylväs, Istuimet, Pollarit, Suojatien keskikoroke, Kohokartta, Varoitusalueet.

SuRaKu-ohjekortit ja esteettömyyskriteerit löydät pdf-muodossa internet-sivulta www.hel.fi/helsinkikaikille/

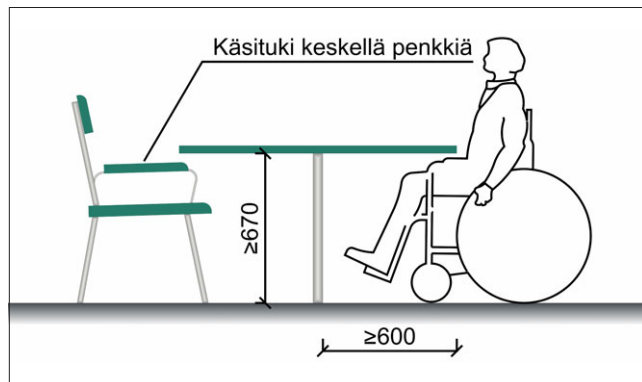
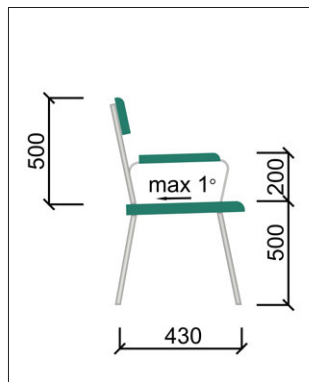
henkilölle. Kahden pyörätuolin kohdatessa leveys on vähintään 1800 mm. Sähköpyörätuolia varten tarvittava kääntöympyrä on halkaisijaltaan 2500 mm, pyörätuolia varten 1500 mm. Kulkuväylän vapaa korkeus tulee olla vähintään 2200 mm.

Kulkupinnat

Toiminnallisesti erotettavilla alueilla on suositeltavaa käyttää eri päällystämateriaalia ja väriä, esim. puistoraitilla ja levähdyspaikassa.

Kulkupinnan tulee olla erikoistasolla kova ja perustasolla kova tai melko kova ja luistamaton. Kovia pintoja ovat graniitti- ja betonilaatat sekä asfaltti, melko kova on esimerkiksi tiivistetty kivituhkapinta. Poikkeamat tasaisuudessa saavat olla enintään 5 mm ja laattojen saumat saavat olla enintään 5 mm leveitä.

Sivukaltevuutta saa olla erikoistasolla enintään 2 % ja perustasolla enintään 3 %. Pituuskaltevuutta saa olla erikoistasolla enintään 5 % ja perustasolla enintään 8 %. Luiskia koskevat edellisestä poikkeavat vaatimukset on esitelty ohjekortissa 3 Tasoerot.

Levähdyspaikat ja istuimet

Levähdyspaikat tulee sijoittaa kulkuväylien ulkopuolelle niin, että niihin on esteetön kulkuyhteys myös pyörätuolilla. Levähdyspaikoilla tulisi käyttää kulkuväylästä poikkeavaa, tunnistettavaa pintamateriaalia.

Penkeissä ja tuoleissa tarvitaan selkänoja ja käsitet sekä vaihtelevia istuinkorkeuksia. Tavallinen penkin istuinkorkeus on 450 mm. 500–550 mm on sopiva korkeus jäykkäpolvisille ja -lonkkaisille, 300 mm lyhytkasvuisille ja lapsille. Pyörätuolista voi siirtyä 500 mm korkuiselle penkille.

Pyörätuolia varten tulee varata vähintään 900 mm:n levyinen tila penkkien toiseen päähän. Pyörätuolista nousua varten käsituki tulisi sijoittaa keskelle penkkiä tai se tulisi voida poistaa tarvittaessa.

Kalusteiden tulee olla kontrastivärisiä alustan pintamateriaalin kanssa. Pöydän äärestä tulee varata pyörätuolille vähintään 800 mm leveä tila. Heikkonäköisen tulee pystyä erottamaan pöytä ja penkki toisistaan, esimerkiksi pöydän kontrastivärisestä reunuksesta. Kalusteissa ei saa olla teräviä tai muutoin törmäys- tai muuta vaaraa aiheuttavia osia tai rakenteita.

Opasteet

Opasteet tulee sijoittaa niin, että niiden eteen jää vapaata tilaa seisomista tai pyörätuolia varten. Koho-opasteen korkeuden maasta tulee olla noin 1100 mm. Opastetaulussa tulee olla kepillä tunnistettava alaosa. Viittojen teksti tulisi sijoittaa korkeudelle 1400–1600 mm.